

ผลกระทบของเขตการค้าเสรีอาเซียนต่ออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในประเทศไทย
The Impacts of ASEAN Free Trade Area on Oil Palm Industry in Thailand

นันทรัตน์ จันทรแสง

Nuntharat Junseang

เลขหนังสือ	HD9490.ศ.ป343T5	ฉบับที่	2544	ด.1
Bib Key	208562			
	3 เม.ย. 2544			

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Science Thesis in Agricultural Development

Prince of Songkla University

2544

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของเขตการค้าเสรีอาเซียนต่ออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในประเทศไทย
ผู้เขียน นางสาวนันท์รัตน์ จันทร์แสง
สาขาวิชา พัฒนาการเกษตร
ปีการศึกษา 2543

บทคัดย่อ

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชน้ำมันชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน และมีศักยภาพในการแข่งขันสูงกว่าพืชน้ำมันชนิดอื่นๆ ทั้งทางด้านการผลิตและการตลาด ดังนั้นส่วนแบ่งการผลิตน้ำมันปาล์มต่อน้ำมันพืชโลกจึงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว โดยมีประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นผู้ผลิตรายสำคัญ คือ มาเลเซีย และ อินโดนีเซีย แต่ภายใต้ข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน ทำให้ปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นสินค้าหนึ่งของประเทศไทยที่มีความเสียเปรียบเมื่อเปรียบเทียบกับด้านต้นทุนการผลิตกับประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะมาเลเซีย ดังนั้นเมื่อข้อตกลงภายใต้อัตราภาษีศุลกากรในเขตการค้าเสรีอาเซียนมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2546 อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันจะได้รับผลกระทบในเชิงลบค่อนข้างมาก โดยเฉพาะเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

วัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากข้อตกลงว่าด้วยอัตราภาษีศุลกากรภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียนต่ออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในประเทศไทย 3) เพื่อเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการหาแนวทางที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในประเทศไทย

วิธีการศึกษาเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และเชิงปริมาณ จากการรวบรวมข้อมูลสถิติเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของการผลิตปาล์มน้ำมัน และข้อตกลงว่าด้วยอัตราภาษีศุลกากรภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียนจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์อัตราการเติบโตที่ใช้รูปแบบสมการ Logarithmic exponential curve วิเคราะห์ดัชนีการเคลื่อนไหวของราคาตามฤดูกาล โดยใช้วิธีอัตราส่วนต่อค่าแนวโน้ม วิเคราะห์ผลกระทบจากข้อตกลงว่าด้วยอัตราภาษีศุลกากรภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียนต่ออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในประเทศไทย โดยใช้ทฤษฎีนโยบายการค้าเสรีและทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การผลิต และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณความต้องการใช้น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ภายในประเทศ โดยใช้หลักการวิเคราะห์ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา

จากผลการศึกษาการขยายตัวของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันด้านการผลิต ผลปรากฏว่า การเพิ่มขึ้นของผลผลิตปาล์มน้ำมันไทยเกิดขึ้นจากการขยายพื้นที่ปลูกเป็นสำคัญ โดยให้ความสำคัญในการเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ค่อนข้างน้อย กล่าวคือ อัตราการเพิ่มของพื้นที่เพาะปลูกปาล์ม น้ำมัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2530-2540 มีค่าเท่ากับร้อยละ 6.38 และ 2.06 ต่อปี ตามลำดับ

สำหรับการวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของราคาปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรขายได้ พบว่า ในระหว่าง ปี พ.ศ. 2532-2540 ราคาปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรขายได้แกว่งตัวอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ เคยสูงสุดถึง 3.16 บาทต่อกิโลกรัมในเดือน มกราคม พ.ศ. 2532 และเคยต่ำสุดเพียง 1.22 บาทต่อกิโลกรัม ในเดือนกันยายน ปีเดียวกัน โดยค่าดัชนีการเคลื่อนไหวของราคาปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรขายได้ตามฤดูกาลมีค่าสูงกว่าระดับค่าเฉลี่ยใน เดือน ธันวาคม มกราคม ถึงมีนาคม และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในเดือน เมษายน ถึง พฤศจิกายน

จากผลการศึกษาผลกระทบต่อด้านราคา และรายได้ ตามกรอบของเขตการค้าเสรีอาเซียน ที่จะต้องลดอัตราภาษีศุลกากรนำเข้าน้ำมันปาล์มเหลือร้อยละ 5 และ 0 จะส่งผลต่อราคา และรายได้ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน โดยที่ราคาน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์จะลดลงเหลือ กิโลกรัมละ 19.83 และ 18.91 บาท ตามลำดับ เมื่อเทียบกับ 24.03 บาท ในปี พ.ศ. 2540 และราคา น้ำมันปาล์มดิบจะลดลงเหลือกิโลกรัมละ 11.72 และ 11.03 บาท ตามลำดับ เมื่อเทียบกับ 16.60 บาท ในปี พ.ศ. 2540 ในขณะที่ราคาผลปาล์มน้ำมันสดที่เกษตรกรขายได้ลดลงเหลือกิโลกรัมละ 1.50 และ 1.39 บาท ตามลำดับ เมื่อเทียบกับราคา 2.17 บาท ในปี พ.ศ. 2540 ส่งผลทำให้โรงงานแปรรูป น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์สูญเสียรายได้เท่ากับ 1,417.13 และ 1,727.55 ล้านบาท ตามลำดับ และเกษตรกร ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันสูญเสียรายได้เท่ากับ 1,796.46 และ 2,091.41 ล้านบาท ตามลำดับ ส่วนโรงงาน แปรรูปน้ำมันปาล์มดิบสูญเสียรายได้มากที่สุดเท่ากับ 2,95.00 และ 2,505.36 ล้านบาท ตามลำดับ แต่ภายใต้สภาพการผลิต ณ ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยไร่ละ 3,757.56 บาท ในปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2540 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่ได้รับ 2,445 กิโลกรัม ขายได้ราคา กิโลกรัมละ 2.17 บาท ผลตอบแทนต่อไร่ 5,305.56 บาท และได้รับผลผลิตค้มนทุนเท่ากับ 1,731.50 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อพิจารณาถึงการลดอัตรา ภาษีศุลกากรนำเข้าน้ำมันปาล์มดังกล่าว เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตให้สูงขึ้น โดยมีจุดผลผลิตค้มนทุนที่ 2,505.04 และ 2,703.28 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ

สำหรับผลการศึกษาด้านอุปสงค์ของน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ พบว่า ราคาขายส่งที่แท้จริง ของน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความต้องการใช้น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ภายใน ประเทศน้อยกว่าราคาขายส่งที่แท้จริงของน้ำมันถั่วเหลืองบริสุทธิ์ ซึ่งมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -0.481 และ 2.513 ตามลำดับ

Thesis 1 ส่วนผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงระดับราคาน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ เมื่อลดอัตราภาษี นำเข้าน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์เหลือร้อยละ 5 และ 0 ตามข้อตกลงของเขตการค้าเสรีอาเซียน พบว่าราคาน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ลดลงร้อยละ 17.48 และ 21.31 ตามลำดับ ในขณะที่ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ เมื่อเทียบกับราคาขายส่งที่แท้จริงของน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ มีค่าเท่ากับ -0.481 ส่งผลให้ปริมาณความต้องการใช้น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.41 และ 10.25 ตามลำดับ หรือส่งผลต่อปริมาณความต้องการใช้น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ภายในประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 352,039.52 และ 358,014.55 ตัน ตามลำดับ จากเดิมมีความต้องการเพียง 324,729.75 ตัน

Abstract

Oil palm is one of the major crop plants in the world and has potential to compete with other oil crops in terms of production and marketing. As a result, its production share in the total crop output of the world continues to rise steadily and continuously. Asian countries such as Malaysia and Indonesia are the biggest producers in the world. The ASEAN Free Trade Area (AFTA) agreement may impact on Thailand oil palm industry due to higher production cost than Malaysia. Therefore, when the agreement is completely effective in 2003, they will inevitably impact the oil palm industry, especially small palm growers.

The main objectives of this study were to investigate the economic situation of the Thailand oil palm industry, to analyze the impact of Asian Free Trade Area agreement on the Thai oil palm industry and to recommend the concerned institution to formulate appropriate measures to develop the oil palm industry in Thailand.

The study was conducted by collecting secondary data concerning general information on oil palm production, consumption, price, and tax agreements of the ASEAN Free Trade Area, and then analyzing the growth rate using logarithmic exponential curve equation, seasonal index index, using the market research method, impacts of tax agreements on the oil palm industry in Thailand using theory of free trade and production economics, and domestic demand function of palm oil in Thailand employing regression analysis with a specific form of Cobb-Douglas Equation.

Thesis Title The Impacts of ASEAN Free Trade Area on Oil Palm Industry
 in Thailand

Author Miss Nuntharat Junseang

Major Program Agricultural Development

Academic Year 2000

Abstract

Oil palm is one of the most important oil crops in the world and has potential to compete with other oil crops in terms of production and marketing. As a result, its production share in the total crop oil in the world increases rapidly and continuously. Asian countries such as Malaysia and Indonesia are the biggest producers in the world. The ASEAN Free Trade Area (AFTA) agreements may impact the Thailand oil palm industry due to higher production costs than Malaysia. Therefore, when the agreements are completely effective in 2004, they will inevitably impact the oil palm industry, especially small palm growers.

The main objectives of this study were to investigate the economic situation of the Thailand oil palm industry, to analyse the impacts of Asian Free Trade Area agreements on the Thai oil palm industry and to recommend the concerned institution in selecting appropriate means to develop the oil palm industry in Thailand.

The study was conducted by collecting secondary data concerning general information on oil palm production, consumption, price, and tax agreements of the ASEAN Free Trade Area, and then analyzing the growth rate using logarithmic exponential curve equation, seasonal price index using the ratio-to-trend method, impacts of tax agreements on the oil palm industry in Thailand using theory of free trade and production economics, and domestic demand function of palm oil in Thailand employing regression analysis with a specific form of Cobb Douglas Equation.

The results of this study showed that the increase of oil palm production in Thailand was mainly caused by an increase in the plantation area. The increase of yield in kilogram per Rai was relatively small. The growth rate of production area and yield during 1987-1997 was 6.38 and 2.06 % respectively.

During 1989-1997 the farm price of oil palm fluctuated highly . The price represented 3.16 Baht per Kg in January 1989 and it fell to only 1.22 Baht per Kg in September of the same year. The seasonal index of farm price was higher than average in December - March and lower in April - November.

According to the ASEAN Free Trade Area Agreements the oil palm import tariff must be reduced from 5 and 0 %, which would strongly effect oil palm price and entrepreneur incomes. With 5 and 0 % of import tax the price of refinery bleaching and deodorization of palm oil would respectively decrease to 19.83 and 18.91 Baht per Kg, compared to that of 24.03 Baht per Kg in 1997 and the price of crude palm oil would down to 11.72 and 11.03, compared to 16.30 Baht per Kg in 1997, whereas the price of fresh fruit palm will drop to 1.50 and 1.39, instead to 2.17 Baht per Kg in 1997. As a result, the 1,417.13 and 1,727.55, 1,796.46 and 2,091.41, and 2,195.00 and 2,505.36 million Baht of income of the refinery palm oil industry, the oil palm grower and crude palm oil industry respectively would be lost. However, the average production cost of oil palm in 1997 was 3,757.65 Baht per Rai, and the average yield was 2,445 Kg per Rai. Thus, the income attained 5,305.56 Baht per Rai based on 2.17 Baht per Kg of fresh fruit palm price, while the breakeven yield was 1,731.50 Kg per Rai. According to the reduction of the tariff agreements to 5 and 0 %, the grower must improve land productivity to attain the breakeven yield of 2,505.04 and 2,703.28 Kg per Rai, respectively.

In the context of demand for domestic refinery palm oil, it was found that the real wholesale price of refinery palm oil and the real wholesale price of soybean were the significant independent variables with an elasticity of -0.481 and 2.513, respectively.

The study moreover showed that when palm oil import tariff is reduced to 5 and 0 %, the refinery palm oil price will decrease 17.48 and 21.31 % respectively. While the elasticity of demand compared to the real wholesale price of refinery palm oil represented -0.481 , resulting in an increase of 8.41 and 10.25 % the domestic demand of this oil, or the requirement of this oil would be 352,039.52 and 358,014.55 tons, even it was formerly 324,729.75 tons.